

○ (๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สว ๓๕๖/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สว ๔๐/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า สืบเนื่องมาจากมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗ และผู้ร้องได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา กำหนด

- ๒ -

วันเลือกตั้งอำเภอวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๗ วันเลือกตั้งจังหวัดวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ และวันเลือกตั้งประเทศวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้คัดค้าน สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มที่ ๑๙ ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งอำเภอ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และเป็นผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งจังหวัด จังหวัดสุพรรณบุรี ประกาศรายชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัด ต่อมาผู้อำนวยการการเลือกตั้งจังหวัด จังหวัดสุพรรณบุรี ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้วพบว่า ผู้คัดค้านเคยดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งเมื่อนับจากวันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกเป็นเวลาน้อยกว่าห้าปี เข้าลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย จึงลบชื่อผู้คัดค้านออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัด ผู้ร้องทำการไต่สวนแล้วได้ความดังกล่าวจริง การที่ผู้คัดค้านซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องตรวจสอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกของตนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ลงลายมือชื่อในใบสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยรับรองว่าตนเป็นผู้มีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเคยเป็น

- ๓ -

รองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น และพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วน้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก กรณีจึงมีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และได้ถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครแล้ว จึงถือว่าผู้คัดค้านกระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไป โดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกไม่ว่าเพราะเหตุใด ได้สมัคร รับเลือกอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) มาตรา ๒๐ วรรคสาม และมาตรา ๗๔ ขอให้มีความสั่งเพิกถอนสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐ วรรคสี่

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านศึกษาข้อมูลต่าง ๆ แล้วเข้าใจว่าตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีไม่ได้เป็นผู้บริหารท้องถิ่น ขณะยื่นใบสมัครก็ยังคงเชื่อว่าตนไม่ได้เป็นผู้บริหารท้องถิ่น และได้กรอกประวัติการทำงานว่า ผู้คัดค้านเคยเป็นรองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ถึงปี ๒๕๖๔ ไว้ในใบสมัคร ซึ่งก็ไม่มีผู้ใดทักท้วงหรือแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

- ๔ -

ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้คัดค้านได้ยื่น
เจ้าหน้าที่ตรวจเอกสารการสมัครตอบผู้สมัครรายอื่นว่า ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี
สามารถสมัครได้ ต่อมาผู้คัดค้านได้รับการประกาศรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกในระดับอำเภอ กลุ่มที่ ๑๙
ผู้คัดค้านไม่มีเจตนากระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และได้สมัคร
รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือก ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งได้สอบสวนและตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริง
รับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นว่า ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก อำเภอสามชุก
จังหวัดสุพรรณบุรี และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้คัดค้านยื่นใบสมัครรับเลือกเป็น
สมาชิกวุฒิสภา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มที่ ๑๙ ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ
อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ประกาศรายชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ กลุ่มที่ ๑๙
วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด จังหวัดสุพรรณบุรี ประกาศรายชื่อ
ผู้คัดค้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกระดับจังหวัด ต่อมาผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดลบชื่อผู้คัดค้าน
ออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกระดับจังหวัด เนื่องจากตรวจสอบพบว่ามีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิ

- ๕ -

สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔)

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) อันจะถือว่าผู้คัดค้านกระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม เป็นเหตุให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐ วรรคสี่ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๖ หรือไม่ ผู้ร้องมีนายรัฐพงศ์ เปาภิกร พนักงานสืบสวนและไตสวนชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี มาเป็นพยานเบิกความประกอบสำนวนการไต่สวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับจังหวัด จังหวัดสุพรรณบุรี เอกสารหมาย ร.๑ ลำดับ ๑ ถึง ๓๖ ว่า ผู้คัดค้านเคยดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น โดยพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้คัดค้านยื่นใบสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นระยะเวลา น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็น

- ๖ -

สมาชิกวุฒิสภา ส่วนผู้คัดค้านอ้างตนเองเป็นพยานเบิกความว่า ผู้คัดค้านเคยดำรงตำแหน่ง
รองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จริง แต่เหตุที่ตนสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเนื่องจากเข้าใจว่าตำแหน่ง
รองนายกเทศมนตรีไม่ใช่ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ร้องไม่ได้ประกาศให้ผู้สมัครทราบชัดเจน
ว่าตำแหน่งใดถือเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หากผู้คัดค้านทราบว่าตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหาร
ท้องถิ่นก็จะไม่ยื่นใบสมัคร ในการยื่นใบสมัครก็ไม่มีใครโต้แย้งคัดค้านว่าผู้คัดค้านมีลักษณะต้องห้ามมิ
ให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้คัดค้านจึงไม่ได้มีเจตนากระทำความผิดตามที่ผู้ร้องอ้าง เห็นว่า
ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย
ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔๘ วรรค ๑ มีสิทธิเข้าประชุมสภาเทศบาลและมีสิทธิ
แถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลได้
ตามมาตรา ๔๘ เอกเทศ และในการปฏิบัติราชการในตำแหน่งดังกล่าวห้ามมิให้กระทำการอันเป็นการ
กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของเทศบาลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ จตุตศ อำนาจหน้าที่และ
ความรับผิดชอบของผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว
จึงอยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการของเทศบาลซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๗ -

มิใช่เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการของเทศบาลเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงถือได้ว่าตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี เป็นตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ผู้คัดค้านซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าว จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลสามชุก จนถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ นับถึงวันสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้คัดค้านจึงพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีมาแล้ว น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก อันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๔) การที่ผู้คัดค้านมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแต่ยังยื่นใบสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยรับรองในบันทึกการให้ถ้อยคำของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา (สว. ๒) ตามเอกสารหมายเลข ร.๑ ลำดับ ๑๕ หน้าที ๗๘ และหน้าที่ ๗๙ ว่าผู้คัดค้านไม่มีลักษณะต้องห้ามใด ๆ ตามกฎหมาย ย่อมถือได้ว่าผู้คัดค้านกระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐ วรรคสาม อันเป็นเหตุให้ต้องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐ วรรคสี่ และ

- ๘ -

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๖ ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่า
ผู้คัดค้านเข้าใจว่าตนมิใช่ผู้บริหารท้องถิ่นจึงยื่นใบสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้คัดค้านไม่มีเจตนา
กระทำการเพื่อให้การเลือกมิได้เป็นไปได้โดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมนั้น เห็นว่า เมื่อผู้คัดค้านมีลักษณะ
ต้องห้ามตามกฎหมายแล้วก็ไม่อาจยกเอาเหตุผลดังกล่าวมาหักล้างบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้

พิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตั้งของนายสุรพล ผิวกาง ผู้คัดค้าน เป็น
ระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่คำพิพากษา.

นางอัจฉรา วรวิงศ์

นายมนูญาน ยศธแสนย์

นายเรวัตร สกุลคล้อย

